

amb el peu al tros

Joan Raventós: resiliència i equilibri en fructicultura ecològica

Als Hostalets de Pierola, en Joan Raventós, pagès des de fa més de 40 anys, ha sabut encaminar la seva finca de fructicultura ecològica cap a un equilibri productiu on els cultius creixen sans. Ara com ara, la fauna salvatge és el seu principal maldecap perquè malmet arbres i ni ell ni la resta de pagesia de la zona encara no la poden combatre de manera efectiva. En aquest article ens descobreix la seva visió holística de la pràctica agrària, la cura tant personalitzada com és possible per a cada arbre i la incorporació de la comercialització directe en la seva rutina professional.

TEXT: RAOUL FERRER FERNÁNDEZ, TÈCNIC AGRÍCOLA ESPECIALISTA EN MANEIG HOLÍSTIC. IMATGES: REDACCIÓ

En Joan Raventós és pagès fructicultor des de fa 40 anys i en fa 15 que treballa en producció ecològica als Hostalets de Pierola (comarca de l'Anoia), a 340 metres d'altitud, en una finca de 15 hectàrees, de les quals cinc són d'oliveres de varietat Arbequina, una d'ametllers i la resta de fruiters (presseguers, pomes, cireres, pruners, perers, nesprers i figueres).

En Joan ve de família pagesa que es dedicava a la vinya i l'olivera però quan ell va agafar la finca va iniciar la transformació a fruiters en producció integrada i posteriorment la conversió a producció ecològica dels cultius.

Això va ser després dels seus estudis universitaris de filosofia, que durant aquests anys li han ofert una visió holística de l'agricultura més connectada amb la naturalesa i amb els éssers vius.

El seu posicionament davant dels reptes agraris és donar suport als petits productors: *“És millor que 10 pagesos portin 100 hectàrees, en comptes que només les porti una sola persona, perquè així es pot oferir una millor qualitat del producte i es preserva millor el territori”*. Actualment té la intenció de jubilar-se i no vol que es perdi el projecte agroecològic que ha aconseguit; la previsió és que això no passi perquè en Dani González li agafarà el relleu, en un cas poc vist de relleu generacional extrafamiliar.

En Dani és un jove aprenent de pagès que sempre ha tingut clar que volia tenir el seu projecte agroecològic. Va començar tenint el seu hort i va treballar als planters de Piera, a Cal Planteraire, fins que va conèixer en Joan a través de la seva filla. A partir d'aquí van començar a treballar junts i a aprendre l'un de l'altre fins a l'actualitat: *“Estic molt content de tenir en Joan de mestre i tenir el seu suport, i també que em comparteixi tota la seva experiència i coneixements adquirits”*.

PRENENT EL RELLEU

Paulatinament en Dani ha anat agafant més feines i més responsabilitats dins la finca, sobretot pel que fa a les feines que requereixen més esforç físic al

01

camp, però també feines i coneixements de la part de planificació i comercialització, ja que és una pota important per poder seguir endavant. En Joan diu que: *“És molt important que el pagès i petit productor, com és el nostre cas, faci un pas més i entri en la comercialització de les produccions i,*

CADA ARBRE ÉS DIFERENT

En Joan i en Dani projecten sobre cada arbre una mirada sensible i amant, que els fa entendre que cada arbre és singular, un ésser viu diferent. Per això en Dani, quan esporga, té en compte aquesta singularitat i ajusta la seva feina als requeriments que observa. És aquesta visió la que els ha permès arribar a generar resiliència dins l'ecosistema.

sobretot, que ho faci en venda directa”. I això és exactament el que estan fent.

LA FAUNA SALVATGE, EL PRINCIPAL MALDECAP

Aquest any, en Joan i en Dani han perdut tota la producció de cireres i pomes degut a les gelades tardanes i a la sequera posterior, la qual ha afectat la resta de cultius en calibre i producció, però

INTRODUIR AMETLLERS

El futur a mig termini de la finca passa per substituir les pomes i establir-hi ametllers de varietats resistents a la sequera i floració tardana, adaptats a les condicions de l'ambient i del sòl en què es troben. Fins i tot es plantegen plantar-hi presseguers de varietats més primerenques, que els poden aportar un valor afegit.

01 | 03 | 04. En Joan Raventós i en Dani González.

02. En Dani González mostrant una branca trencada per fauna salvatge.

aquesta ha estat una situació puntual. El principal repte que tenen no és de tipus agronòmic, ja que han arribat a un equilibri de l'ecosistema que els dona un cert respir, sinó que és trobar solucions per poder controlar la fauna silvestre sense trencar aquest equilibri natural. La finca està envoltada de bosc i això augmenta la presència de cabirols (es van introduir fa uns anys i ara tenen problemes per

Biodinàmica

VENDA DE PREPARATS I TOTS ELS SEUS COMPONENTS

FORMACIÓ EN AGRICULTURA

CONSULTORIA

DES DE L'ANY 2000 COMPROMESOS AMB L'AGRICULTURA BIODINÀMICA

Entença, 4 43550 Ulldecona (Tarragona)
+34 654 036 644 info@dreiskel.com
www.dreiskel.com

www.calvalls.com

Novetat

FESOLETS DEL PAÍS

ALIMENTA LA TEUA QUALITAT DE VIDA

Camí de la Plana, s/n ES 25264
Vilanova de Bellpuig (Lleida)
Tel. + 34 973 324 125

fer-ne un bon control) i sobretot de senglars, els quals provoquen molts danys als fruiters, especialment als presseguers.

Per tal de minimitzar els danys, fan servir tècniques de soroll, com per exemple una ràdio que retransmet gent parlant o una màquina que emet el soroll d'un petard. Una altra opció és ficar un ballat elèctric, però l'orografia del terreny ho fa quasi inviable i no els surt a compte, ja que es tracta d'una finca entre torrenteres de gran superfície. **“Necessitem que l'Administració comenci a donar solucions per controlar la fauna silvestre, que se'ls ha descontrolat. Una opció pel control del senglar és recuperar el llop i/o esterilitzar; això ho han de dir els tècnics”**, ens comenten.

A la seva finca encara no han tingut cap problema d'incendis, però reclamen que és necessari fer una bona gestió forestal, especialment del sotabosc, afavorint espècies com l'alzina, el roure, el llentiscle... en detriment del pi, per evitar-hi focs. I també facilitar i afavorir la recuperació de terres agrícoles, perquè com s'ha demostrat en molts incendis han servit de tallafocs.

VENDA DIRECTA I EN CONFIANÇA

Ja fa una colla d'anys que en Joan Raventós ho va veure clar; com a petit productor havia d'apostar per la venda directa. Un estudi que li van encarregar era conclouent: el pagès que comercialitzava el 60% de la seva collita venent a majoristes presentava uns ingressos del 40% sobre el total; i el 40% restant destinat a venda directa i de proximitat suposava un 60% sobre el total. **“El pagès ha de entrar dins de la comercialització i l'ha de portar ell mateix, buscant els clients, preparant les comandes, negociant-ne les preus ... en comptes d'agafar el producte i portar-lo directament a Mercabarna. Si es vol tirar endavant, s'ha de compaginar producció i comercialització.”**

A hores d'ara, la seva fruita, el seu oli i les seves olives les comercialitzen entre ell i el Dani directament. Una part es queda al mateix poble dels Hostalets de Pierola: **“La fruita d'en Joan és molt coneguda i ben valorada”**, explica el Dani González. També hi venen oli. Una altra part la venen a dues cooperatives d'inserció social i divulgació agroecològica: La Tavella i L'Ortiga, **“cooperatives que mimen molt el productor i tenen una bona organització”**. També venen a altres productors que els demanen fruita per completar les seves cistelles o olives per fer més oli. Finalment, un percentatge petit el venen a l'organització alemanya Live 2 Give, que cada setmana s'ocupa de recollir el gènere a la mateixa finca.

Actualment la finca presenta una gran varietat de cultius i, dins de cadascun, diversitat de varietats (a cada línia una varietat diferent), cosa que permet generar una gran resiliència dins de l'ecosistema en l'àmbit de la finca, esglaonar la collita i diversificar l'oferta, qüestions clau per mantenir la venda directa. En aquest sentit, els preocupen els futurs preus del producte, ja que cada cop hi ha més terrenys de grans extensions que són monocultius intensius i ecològics, molt mecanitzats i que poden arribar a espatllar el mercat. **“Tot i ser ecològics no entenem quina biodiversitat hi pot haver en un gran monocultiu. Per sort, cada vegada hi ha més cultura de recórrer al petit productor i proper, que pot permetre que es compensi la situació”**.

En definitiva, l'objectiu futur és seguir la línia de treball de la finca i mantenir aquest equilibri fent les feines als cultius i al seu entorn amb una visió holística de l'ecosistema, com un tot, i alhora entendre cada arbre com a una individualitat. 🌸

ENCOIXINATS PER A L' AGRICULTURA ECOLÒGICA

Per inhibir el creixement d'herbes no desitjades per a mètodes totalment ecològics.

Biodegradable,
no cal retirar-lo del sòl.

Fàcil de col·locar,
tant a mà com a màquina.

Demaneu-nos més informació:

www.mimcord.com T. +34 938 510 766 - mimcord@mimcord.com